

Говорити данас о апсолутној и неупитној доминацији наших политичких партија у свим областима друштва постало је опште место сваке иоле озбиљне политичке анализе. Све су учесталије оцене да је на делу вишестраначка демократура која је у многим елементима веома слична једнопартијском систему.

Странке су постале нека врста изолованих острва у све већем мору апатије и разарајуће друштвене аномије. Оне су постале самодовољне олигархијске структуре окренуте само подели политичког плена и све огољенијој и непринципијелнијој политичкој трговини и намиривању искључиво властитих интереса. „Код нас влада партитодеспотија. Мора се схватити да су лидери владајућих странака политички фараони који су под унакрсним притисцима. Они морају да одговоре потребама друштва, али и потребама властитих следбеника који траже ухлебљење. Странке награђују људе који не само да раде за партију већ и желе нешто од ње“.

На питање о томе када ће бити одржана скупштина јасно је рекао: Када ја будем одлучио. Ово је политичка изјава готово без преседана у историји не само нашег вишестраначког политичког живота и то по својој недвосмисленој поруци – Странка то сам ја.

Како изгледа овако оцртан политички фараонизам о коме је говорио Владимир Гоати, могли смо видети недавно у „сусрету“ председника Демократске странке Бориса Тадића са члановима руководства ове странке у Крагујевцу. Он је тада децидирано изјавио да само од њега зависи када ће бити заказана изборна скупштина ДС, колико ће потпредседничких места бити и ко ће се за то место кандидовати. На питање о томе када ће бити одржана скупштина јасно је рекао: Када ја будем одлучио. Ово је политичка изјава готово без преседана у историји не само нашег вишестраначког политичког живота и то по својој недвосмисленој поруци – Странка то сам ја. Не постоји више статутарна процедура која је прецизно одредила начин сазивања изборне скупштине, демократско одлучивање у страначким органима, утицај чланства је сасвим занемарив, одавно нема озбиљних расправа о најважнијим друштвеним питањима. Све је у рукама једног човека који странку сматра за своје приватно власништво, приватну фирму у којој више не важе већ устаљена демократска правила страначког организовања, осим воље председника странке који не избегава да покаже и демонстрира своју апсолутну моћ и утицај. Више се и не фингира демократска процедура, сада је на делу огољена и ничим ограничена власт актуелног неприкосновеног лидера ДС.

Све су маске коначно пале и сва та велика и помпезна залагања за демократизацију ДС, па самим тим и политичког живота у Србији показала су се као обична фарса и ординарна демагогија. Колико јуче непосредан избор страначких функционера и органа проглашаван је за до сада невиђен степен демократизације и деолигархизације владајуће странке. Очигледно је да од учешћа чланства на непосредним изборима нема ни помена јер само од искључиве воље председника ДС зависи како ће се гласати, за кога ће се гласати и када ће се оно обавити на већ унапред договореној тзв. изборној скупштини. Ту нема ни трага од стварних и непосредних страначких избора иначе предвиђених страначком процедуром, све је сведено на пуко изјашњавање и потврђивање већ донетих одлука.

Очигледно је да од учешћа чланства на непосредним изборима нема ни помена јер само од искључиве воље председника ДС зависи како ће се гласати, за кога ће се гласати и када ће се оно обавити на већ унапред договореној тзв. изборној скупштини.

Резултат оваквог начина гласања биће у томе да ће председник ДС својом апсолутном вољом именовати органе и функционере странке. То је објективно веома понижавајућа ситуација и сада доминантна политичка пракса за странку која баштини велику и богату демократску традицију. Овакав децизионистички положај садашњег председника ДС само сведочи о томе да је садашња владајућа странка постала нека врста лабаве коалиције различитих интересних група и котерија и да у њој преовлађује клијентелистички дух и непрестана трка ко ће бити ближе председничком одабраном дворском кругу. То говори о великој слабости странке коју сада на окупу држи само председник странке који себе и сматра јединим гарантом страначком јединства и одржавање странке на власти. „Демократска странка не води друштво и не отвара се према њему: уместо да позове грађане да учествују у политичком животу, у решавању и крупних и ситних питања, она је постала тврђава“, каже Весна Пешић у својој анализи безакоња у нашој картел- држави. Демократска странка се не отвара ни према свом чланству тако да је веома тешко очекивати да ће укључивати грађана у друштвено одлучивање. Јер грађани и не постоје у политичком смислу, они су сада сведени само на пуке гласаче које треба само добро и ефикасно уклопити у циљану маркетиншку кампању или их уљуљкивати социјалном демагогијом и познатим обећањима о светлој европској перспективи.

Међутим, Демократска странка постаје све више налик на опкољену тврђаву у којој столује неприкосновени вођа окружен својом свитом, дворским кликама и партијским обласним господарима. Сви покушаји да се одржи привид политичке нормалности и

стабилности падају пред опорим чињеницама све тежег и сиромашнијег живота у Србији. У истраживањима „Како грађани Србије виде транзицију из социјализма у капитализам“ може се прочитати веома интересантан податак који је вероватно промакао великим маркетиншким и медијским маговима који данас доминантно одређују политичко и програмско позиционирање Демократске странке. У овом истраживању се наводи следећи закључак: „Поверење у председника Републике 2010. године је на нижем нивоу него икада у време док је ову функцију обављао Слободан Милошевић, мада на нешто вишем нивоу него када ју је обављао Милан Милутиновић“.

Демократска странка постаје све више налик на опкољену тврђаву у којој столује неприкосновени вођа окружен својом свитом, дворским кликама и партијским обласним господарима. Сви покушаји да се одржи привид политичке нормалности и стабилности падају пред опорим чињеницама све тежег и сиромашнијег живота у Србији.

Председник ДС и Републике Србије Борис Тадић је својим досадашњим политичким деловањем показао да је склон да изађе изван оквира својих уставних надлежности и демонстрира своју апсолутну арбитрарну моћ у решавању не само озбиљних политичких проблема и изазова, али је у исто време делегитимисао и ослабио функционисање тешком муком успостављених демократских институција. Очигледно је да је он свој све ауторитативнији начин управљања Демократском странком пренео и на државни ниво, зато нас не би изненадило да се он већ увелико уживео у улогу апсолутног господара не само Демократске странке већ и државе. Из политичке позиције у којој председник владајуће странке може да каже „Странка то сам ја“ мали је корак до стања у коме ће он рећи – Држава то сам ја. То је озбиљан изазов и опомена за саму демократију у Србији јер лични облик владавине, који је сада све изразитије на делу, мора отићи у ропотарницу историје ако стварно желимо да живимо у земљи у којој владају закони, демократске институције и процедуре, а не партијски фараони и њихове дворске камариле.